

Mærkesag # 1:

Efter- og videreuddannelse på det maritime område

Indledning

Maritime People Club ønsker at skabe mere fokus, flere tilbud og enklere finansieringsmuligheder indenfor videreuddannelse i den maritime branche.

Efter små otte måneders drift har MPC mærket en klar trend blandt vores medlemmer når det gælder deres job og karriere. De tænker på efter- og videreuddannelse.

Både i en trend, hvor flere ønsker at skifte fra sø til land, men også fordi den maritime branche i land også ændrer sig til stadig mere global maritim industri, hvor flere funktioner spredes ud i verden. Der er også en omstilling på vej på energiområdet fra olie & gas til nye energiformer, og endelig spiller det en rolle for den enkelte, at man fremadrettet skal være på arbejdsmarkedet til man er 70 år.

Alle faktorer skaber interesse for ens egne karrieremuligheder - og deraf også behov for efter- og videreuddannelse. Derfor er uddannelse vores første mærkesag i Maritime People Club.

PÅSTAND

Flere og flere personer i den maritime branche - bredt set, men særligt indenfor navigatører, maskinmester og mange stillingsprofiler fra olie og gas offshore - efterspørger videreuddannelse, som led i overvejelser om deres job og karriere.

De efterspørger finansiering og uddannelses tilbud, der tager udgangspunkt i deres nuværende maritime kompetencer, ligesom de ønsker digitale og online-fokuserede uddannelser.

MPC vil arbejde for flere og bedre efteruddannelses tilbud til maritime profiler

Efter- og videreuddannelse er et bredt begreb, der spænder fra mindre certifikatgivende specialkurser til at tage en hel ny uddannelse i tillæg til sin nuværende uddannelse som navigatør, maskinmester, elektriker, ingeniør, skibsassistent, shippinguddannet, økonom eller en af de mange oplærte funktioner indenfor olie og gas.

I forhold til en opkvalificering, der kan bringe den enkelte videre på basis af nuværende formelle uddannelse og jobmæssig erfaring, ser Maritime People Club et potentiale i at udvide tilbuddet og

indholdet af uddannelser inden for ledelse, forretningsforståelse og projektstyring. Her mener vi der er mest at bygge ovenpå i forhold til hvad den enkelte maritime aktørs jobberfaring og uddannelser.

MPC foreslår samarbejde og koordinering af de maritime efteruddannelser.

Da vores branche er specialiseret og forholdsvis lille, mener vi det er vigtigt med et samarbejde og en koordinering mellem de maritime uddannelsesinstitutioner.

Efter- og videreuddannelse er et marked med flere aktører. Vi har forholdsvis mange uddannelsesinstitutioner, hvor nogle uddannelser og kurser i forvejen kører med få studerende. Af hensyn til bredde, kvalitet og økonomisk effektivitet er det vigtigt, at vi ikke konkurrerer med os selv i branchen.

Lad os holde fast i det der virker.

- Fx Den Blå MBA fra Copenhagen Business School og Blue Diploma fra University College Lillebælt, der med maritimt afsæt er lederuddannelse på master og diplom(bachelor)niveau.
- Fx Teknologisk Diplomuuddannelse i Vedligehold fra Fredericia Maskinmesterskole, der på diplom(bachelor)niveau giver mulighed for at tone uddannelsen i retninger som fx Asset Management, Vedligeholdelsesøkonomi og Offshore Wind O&M blandt flere, og dermed bygge på allerede erfaring fra skibsfart, shipping og offshore.
- Det samme gælder Vessel Manager uddannelsen fra Københavns Maskinmesterskole

Udover det, der virker, bør den maritime uddannelsesbranche tænke fælles om udvikling af:

- En maritimt funderet projektlederuddannelse
- En uddannelse i maritime operationer og sikkerhedsledelse
- Maritim Logistik og Supply Chain Management på fx diplomniveau

En fælles maritim e-undervisningsplatform.

Det måske allervigtigste budskab fra vores egne medlemmer, udover at de er interesserede i videre- og efteruddannelse, er at de også i videst muligt omfang vil passe deres nuværende job samtidig.

Derfor er det oplagt, at de maritime uddannelsesinstitutioner går sammen om udvikling af en fælles og topmoderne e-undervisningsplatform. Så man kan studere og efteruddanne sig, hvor end man er i verden, på udstationering, på skib eller platform.

Det kunne være et godt projekt for den nye MARLOG organisation.

Mere økonomi til efter- og videreuddannelse i den maritime branche

Det sidste element for at kunne løfte området, efter et godt udvalg af uddannelsesmuligheder og nem adgang til uddannelse via e-undervisning når man er ude, er økonomi.

Efter- og videreuddannelse er oftest betalingsuddannelser.

I dag har vi den Danske Maritime Fond, hvor man kan søge om tilskud til fx Den Blå MBA og Blue Diploma via sin arbejdsgiver. Man kan også generelt aftale en bruttolønsordning gennem sin arbejdsgiver og få betalt efteruddannelse i stedet for løn. Er man offentligt ansat indenfor det maritime område kan man søge statslige og kommunale kompetencefonde.

Hvad, hvis man bare er sig selv? Hvad nu, hvis ens arbejdsgiver ikke er enig i at søge tilskud til din efteruddannelse? Og hvad hvis man er på DIS nettoløn og derfor ikke kan få en bruttolønsordning med sit rederi? Det er nogle af de spørgsmål vi modtager fra vores medlemmer og de maritime aktører vi møder ved seminarer og workshops.

Det understreger behovet for tiltag, der kan skabe mere økonomi til uddannelse.

Fra MPC foreslår vi flere initiativer:

En maritim uddannelsesfond

Staten kan sætte en Maritim Videreuddannelsesfond på finansloven, for at støtte og udvikle Det Blå Danmark, som lands store og vigtige valutaerhverv.

Finansiering kan også ske ved en omprioritering af den økonomiske støtte til erhvervet. Det diskuteres ofte hvorledes statsstøtten i form af DIS nettolønssystemet til og tonnageskatteordningen til det danske rederierhverv bidrager til samfundet og udviklingen af dansk beskæftigelse. Fra MPC tror vi det er svært at ændre i nettoløn og tonnageskat. I stedet kunne man fra politisk hold overveje en uddannelsesafgift til at sikre og udvikle Danmarks fortsatte maritime kompetencer. Fx vil 1 krone pr registreret bruttoton pr år give + 20 mio. kr. pr år til en sådan fond eller pulje. Vælger man bare 25 øre pr. ton pr. år giver det 5 mio. kr. om året, hvilket også er en start.

Det kan også være en kombination af indskud fra staten og en uddannelsesafgift på erhvervet. Måske også med indirekte bidrag fra de søfarende, ved at "overskuddet" ved udstedelse af sønæringsbeviser og certifikater går ind som bidrag til en Maritim Videreuddannelsesfond.

Uddannelse på både bruttolønsordning på land eller nettolønsordning i DIS.

Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes ikke ydelser til dækning af udgifter i forbindelse med uddannelser og kurser, når ydelserne modtages fra en arbejdsgiver som led i et ansættelsesforhold eller som led i en aftale om ydelse af personligt arbejde i øvrigt. Sådan lyder Ligningslovens § 31, der kan anvendes af bruttobeskattede lønmodtagere, og giver en skattemæssig fordel ved at planlægge og aftale betalt uddannelse af fra sin arbejdsgiver mod at man selv går tilsvarende ned i løn.

En god ordning, men hvad gør man hvis man ikke betaler skat og ikke har ligningsmæssige fradrag fordi man er ansat til søs i DIS på nettoløn.

Fra MPC foreslår vi at også DIS søfarende skal kunne aftale ombytning af løn med uddannelse og få skatteværdien kompenseret via Udligningskontoret for Dansk Søfart, som er en solidarisk ordning for de danske rederier, der har til opgave af virke som en slags "skattekontor" for de

Eksempel: En DIS søfarende tilmelder sig efter aftale med sit rederi til Blue Diploma uddannelsen til en udgift på ca. 40.000 kr. pr år. Rederiet betaler mod tilsvarende lønnedgang for den ansatte DIS Søfarende, der til gengæld kan oplyse uddannelsesaftalen og lønnedgangen til Udligningskontoret og kompenseres med beskatningsværdien af de 40.000 kr. (ca. 46%) = 18.400 kr.

Hvis 100 DIS søfarende gør det samme, er det en årlig udgift på ca. 1,8 mio. kr. for rederierne i Udligningskontoret. Med i alt 7.500 søfarende i kompensationsordningen vil den gennemsnitlige kompensation pr søfarende ansat stige med 245 kr. om året eller ca. 20 kr. om måneden.

Modellen kræver at Udligningskontoret og rederierne bliver enige om at ville stille deres ansatte søfarende, som øvrige ansatte i Danmark. Det er en fælles udgift for rederierne, men sikre også samtidig rederierne en fælles adgang en kompetenceudvikling af de danske søfarende, som den enkelte ansatte sømand m/k betaler selv med fuld lønnedgang og en delvis kompensation fra Udligningskontoret.

Uddannelse for egne penge

Man kunne i et større samfundsperspektiv ændre reglerne for pensionsbeskatning, så enkeltpersoner i et fastsat omfang kan få frigivet en del af sin arbejdsmarkedspensionsopsparing til efter- og videreuddannelse uden afgift. Konkret ved et såkaldt tilbagekøb af en del af sin egen opsparing, men uden at skulle betale 60 % i afgift til statskassen.

I MPC synes vi det giver masser af momentum og omstillingsevne i samfundet, hvis ens arbejdsmarkedspensionsordning også kan bruges til at uddanne sig til et andet job og karriere, som man kan blive i til man er 70 år eller til omstilling til nye erhvervs muligheder – fx fra sø til land eller fra olie til grøn energi. Og så er det jo ens egne pensionspenge man bruger til både at kunne udvide egne kompetencer og blive længere på arbejdsmarkedet.

En sådan løsning kræver politiske interesse og opbakning samt ændring af reglerne for pensionsbeskatning, men vi synes der er masser af økonomisk perspektiv i det for samfundet, der godt nok mister noget skatteprovenu, men i stedet får en kompetenceudvikling styret af den enkeltes frivillige initiativ og investering i sig selv,

Arbejdsmarkedsordninger

Maritime People Club vil også se efteruddannelses mulighederne for de korte officersuddannelser, som dækker en del stillinger i det Blå Danmark, men som også enten ønsker videreuddannelse eller er tvunget til det i takt med at tonnagen bliver større på rederiernes nyere skibe.

Fx kan kystskippere ikke læse videre til sætteskipper på SVU (voksen SU) eller på ordningen om 80 pct. dagpenge, som andre kortere og faglærte uddannelser ellers kan i Danmark.

MPC vil undersøge de helt konkrete muligheder, begrænsninger og eventuelle forskelsbehandlinger af de kortere maritime officersuddannelser.

Marts 2021